

DODATEK KE ŠKOLNÍMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU

pro předškolní vzdělávání PODEJ MI RUKU

pro odloučené pracoviště MŠ NA STOUPÁCH:

s názvem SÍLA JE V KAŽDÉM STROMU

Identifikační údaje

Mateřská škola Na Stoupách 3

586 01 Jihlava

Tel.: 567 307 276

www.: msdemlova.cz

Internet.adresa: smsstoupy@seznam.cz

Na zpracování dodatku k ŠVP se podílel kolektiv MŠ a byl ředitelkou školy vydán jako součást aktualizace ŠVP pro předškolní vzdělávání Podej mi ruku dne 31. 8. 2011

Jak naše škola vznikla

MŠ Na Stoupách pod názvem MŠ POHÁDKA byla otevřena 1. 11. 2011 a stala se dalším odloučeným pracovištěm kmenové MŠ a SPC Demlova 28 v Jihlavě, kde sídlí ředitelství a provozně ekonomický úsek. Mateřská škola se nachází v budově Domova mládeže v ulici Na Stoupách 3 Jihlava, v blízkosti Obchodní akademie Jihlava.

MŠ je umístěna v klidnější části centra města, nedaleko lesoparku Březinovy Sady, kam míří většina našich vycházek. Kromě přírody lesoparku s překrásnou zoologickou zahradou využíváme také centrum města s jeho kulturními a historickými památkami. Blízkost zastávky

MHD nám pomáhá dopravit se i do jiných, méně známých míst a postupně tak poznáváme i jiná centra, případně neobvyklá zátíší města.

Zahradní koutek pro MŠ s pískovištěm a přístřeškem na hračky byl vybudován v sousedním blízkém areálu Obchodní Akademie.

Obě třídy mateřské školy jsou umístěny ve druhém patře budovy, kam je možno dojít po schodech, popřípadě rodiče využívají výtahu.

Jak to u nás vypadá

Jsme dvoutřídní MŠ s kapacitou 50 dětí. Využíváme druhé patro Domova mládeže. Čtyři učitelky zajišťují celodenní provoz mateřské školy a to ve třídě Broučků a Čmeldů v čase od 6:00 h do 16:00 h.

Obě třídy jsou pro děti tělesně, smyslově i duševně zdravé. Ve třídě Čmeldů jsou integrovány tři děti se speciálními vzdělávacími potřebami, o které spolu s učitelkami ve třídě pečuje asistentka pedagoga.

MŠ má vlastní výdejnu jídla, kde paní uklízečka vydává stravu pro děti a zaměstnance z naší mateřské školy, které dovážíme z kuchyně domova mládeže. Dále se stará o úklid v prostorách MŠ, zajišťuje dětem pitný režim a po jídle umývá a uklízí nádobí. O údržbu a drobné opravy se stará pan školník DM, popřípadě pan školník MŠ Demlova.

V krásných prostorných a slunných třídách využíváme počítačovou techniku a interaktivní tabule.

Děti vyzvedávají z našeho předškolního zařízení pouze rodiče (popřípadě jiní rodiči zmocnění zákonní zástupci).

Školní řád, Organizační řád, Provozní řád - jsou přílohami ŠVP.

Spolupráce s ostatními subjekty:

Základní škola Křížová – vzájemné návštěvy v 1. třídách a v MŠ, spolupráce s vychovatelkami ve ŠD - vzájemná návštěva dětí, keramické dopoledne pro děti z naší MŠ

Kuchyně v budově, kde sídlí i školka – prohlídka kuchyně, jídelny, seznámení s pí. kuchařkami a jejich prací, blahopřání k Vánocům apod.

Středisko ekologické výchovy Chaloupky Velké Meziříčí – návštěva programů s ekologickým zaměřením, výchova ke zdravému životnímu stylu, zapůjčování a výměna dětských prací, profesních zkušeností

Středisko ekologické výchovy Chaloupky Velké Meziříčí, pobočka Baliny u Velkého Meziříčí – návštěva nově vzniklé ekostanice

Místní knihovna – akce pro děti, poslech čtených pohádek, divadla

Muzeum a Galerie města Jihlavy – návštěvy a prohlídky expozic

Obchody – návštěva dětí v obchodě, možnost drobného nákupu, beseda o práci prodávajících, o zboží, které prodávají apod.

Lékaři, hasičská zbrojnice, Policie ČR – besedy pro děti, návštěvy, prohlídky jejich objektů – společné akce

Spolupráce se zákonnými zástupci – viz. ŠVP *Poděj mi ruku* – zákonný zástupce je pravidelně informován o dění v MŠ a to na nástěnkách přímo v MŠ, na internetových stránkách, v denním kontaktu. Ve vztazích učitelka, ostatní zaměstnanci školy převážně panuje otevřenost, vstřícnost. K získávání poznatků, námětů, zpětných vazeb a názorů zákonných zástupců na dění v MŠ jsou využívány individuální rozhovory, diskuse při akcích atd. U nově přichozích dětí lze uplatnit individuální adaptační režim. Každý rodič zná telefonní číslo do mateřské školy.

Zaměstnanci jsou poučeni o zachovávaní mlčenlivosti o vnitřních záležitostech.

Péče o integrované děti – v případě potřeby spolupracujeme s SPC v Jihlavě, je zajištěn asistent pedagoga, jsou vytvořeny podmínky pro jejich nenásilnou adaptaci do MŠ, jsou zakoupeny speciální pomůcky a zajištěna speciálně pedagogická péče

Doplňující programy

- Spolupráce s dalším odloučeným pracovištěm s MŠ Mašinka – např. shlédnutí vánočního hudebního představení tj. – společné vystoupení učitelek této školy s dětmi, oboustranné návštěvy při různých příležitostech apod.
- Využívání tělocvičny a hřiště v MŠ Demlova 28- cvičení na trampolíně, chacha box
- Fotografování dětí
- Vystoupení studentů Sociálně - právní školy v Jihlavě – Mikulášská pohádka
- Návštěvy dalších kulturních a zajímavých stánků a budov – např. kina, pošty, spořitelny, zimního stadionu, fotbalového stadionu, vlakového nádraží, autobusového nádraží apod.
- Poznávací vycházky a výlety
- Návštěvy dopravního hřiště u hlavního vlakového nádraží ČD.
- Polodenní popř. celodenní výlety do okolí města.
- Seznamování se základy cizích jazyků-angličtina
- Do MŠ bude od konce ledna jedenkrát týdně docházet lektorka p. Havlíčková, která bude hravou formou děti seznamovat se základy angličtiny.
- Hudebně pohybová cvičení a základy jógy
- Využití dětských rytmických nástrojů, seznámení s netradičními nástroji jiných národů /Afrika, J. Amerika, Austrálie/. Využívání pohybových her, hudebně - dramatických her atd.

- Den otevřených dveří pro rodiče, děti, pedagogy a veřejnost
- Slavnostní zahájení provozu MŠ – 10 .11. 2011
- Besídky a schůzky s rodiči
- Předvánoční tvořivé odpoledne
- Besídka ke Dni matek
- Společné sportovní odpoledne ve spolupráci s rodiči
- Informativní schůzky s rodiči
- Vzájemná konzultace-individuálně denně dle potřeb rodičů a pedagogů
- Karnevalové dny, barevné dny
- V období masopustních svátků, v rámci oslav Dne dětí a při dalších událostech
- Vánoční soutěž „O nejkrásnější vánoční stromeček“- ve spolupráci s Magistrátem města Jihlavy

Personální a pedagogické zajištění

Kolektiv mateřské školy „POHÁDKA „ Na Stoupách 3

Třída Čmaldové

Pedagogické vedení: Mgr. Zuzana Krejčová – učitelka

Bc. Věra Hradová – vedoucí učitelka

Třída Broučci

Pedagogické vedení: Jana Čermáková – učitelka

Jitka Lavičková - učitelka

Provozní pracovnice: Magda Wagnerová

VZDĚLÁVACÍ PROJEKT

SÍLA JE V KAŽDÉM STROMU

Strom je živý organismus, souvisí s ním mnoho lidských činností, situací, dějů a jevů. Každý tento velikán vyrostl z docela malého semínka a žije podstatně déle než jakákoliv jiná rostlina či živočich.

Na první pohled stromy „nic“ nedělají, ale ve skutečnosti vedou velmi rušný život. Dávají zvířatům a jiným cizopasným rostlinám domov, zajišťují pro ně obživu, zpevňují a ochraňují půdu, jejich listy pročišťují vzduch.

Když doma nebo ve školce sedíme na obyčejné dřevěné židli, u dřevěného stolu, jíme jablko a prohlížíme knihu – jsme obklopeni věcmi, které byly původně součástí stromu...

V rámci projektu **SÍLA JE V KAŽDÉM STROMU** se děti blíže seznámí se stromy, s prostředím, ve kterém rostou a žijí i s regionálním prostředím, které zahrnuje více různorodých lokalit. Tato prostředí obsahují faktory přírodní, kulturní, globální, společenské i mediální a dětem napomohou získat mnoho užitečného pro osobní a společenský růst.

Cílem je využití projektu a názorných ukázek mnoha druhů stromů v přirozeném prostředí jako výchovného a zároveň formovacího prostředku osobnosti dětí. Přímé i nepřímé výchovné působení napomůže vytvořit u dětí odpovědný a otevřený postoj ke zdravému životnímu stylu, k životnímu prostředí. Člověk nemůže žít bez prostředí a sociálních kontaktů – v průběhu plnění projektu si děti vypěstují vnímavost k přírodě a naopak příroda a prostředí pomůže formovat jednání dětí, což lze vyjádřit pojmem adaptace. Je to vlastně vyrovnání se s podmínkami, s novými situacemi povahy přírodní a společenské. Děti se seznámí s proměnami stromu v různých prostředích a situacích, budou sledovat, označovat a postupně chápat změny, které se v našem společenství a prostředí dějí. Do popředí se tak dostanou jejich vlastní aktivity, které napomohou realizovat jejich zájmy a potřeby a tím se začne formovat orientace na kvalitu prožívání životního času. Rozumíme tím například radost ze života, otevřenost, družnost, tolerance, porozumění, pomoc sobě i druhým, ale také výkonnost, trpělivost a odpovědnost. Zpočátku nevědomky, v závěru projektu si děti uvědomí, že mezi životem jakéhokoliv stromu a životem člověka existuje určitá podobnost.

INTEGROVANÉ BLOKY CELOROČNÍHO PROJEKTU „SÍLA JE V KAŽDÉM STROMU“

Integrovaný blok č. 1

JEDEN STROM A DALŠÍ STROMY JSOU DOHROMADY LES

Stručná charakteristika: tematický blok určený pro adaptační období, ve kterém se budeme vzájemně poznávat, seznamovat a orientovat se v novém prostředí. Budeme hledat a tvořit pravidla vzájemného soužití. Děti se učí znát své jméno, zdvořilostním návykům, kdo se o ně stará a komu mohou důvěřovat. Adaptaci dětem usnadní plyšáček z domova, či otevřenost třídy rodičům. Žijeme tu spolu v MŠ, patříme k sobě, pomáháme si, společně si hrajeme, radujeme se, věříme si a těšíme se na sebe.

Získáváme poznatky o životě hmyzu, ptáků a zvěře v přírodě.

Tematický celek: **Za kamarády do školky**

Za kamarády mezi stromy

Záměrem tohoto integrovaného bloku je:

1. Usnadnit novým dětem vstup mezi další děti poskytnutím pomoci s adaptací v důsledku jejich odloučení od rodiny, napomáhat radostnému vstupu mezi ostatní.
2. Nabídnout a poskytnout dětem pomoc při navazování nových kontaktů a vztahů, posilovat pocit jistoty a bezpečí v těchto situacích.
3. Postupně seznámit s novým prostředím, s kolektivem zaměstnanců MŠ.
4. Vytvořit jednoduchá pravidla společného soužití a vést děti k tomu, aby je děti dodržovaly.
5. Vytvářet pozitivní vztah k místu bydliště, prostředí MŠ a jeho okolí.
6. Vytvářet mravně-etické, estetické a sociální podmínky přiměřené věku dětí tak, aby byly schopny spolupracovat při všech aktivitách, rozvíjet u dětí schopnost orientace "sám v sobě" a podle tohoto cítění se chovat.
7. Vést děti k objevování krás v prostředí, které je obklopuje, postupně je seznamovat s tím, jak se k tomuto prostředí chovat, jak ho chránit.
8. Pomáhat dětem osvojit si poznatky a dovednosti potřebné k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k vlastní ochraně před jeho případnými nebezpečnými vlivy.

Předpokladem k naplnění tohoto záměru je:

1. Zvládnutí sebeobsluhy (osob. hygiena, vhodná manipulace s věcmi osobní potřeby, samostatné oblékání, obouvání, kultura stolování,..)
2. Porozumění slyšenému (zachytit hlavní myšlenku, sledovat děj, a zopakovat jej), neohrožovat zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých.
3. Rozlišování některých symbolů, porozumění jejich významu i jejich komunikativní funkci.
4. Přirozeně a bez zábran vést komunikaci s druhými dětmi, navazovat dětská kamarádství. Adaptování se mezi své vrstevníky, respektování rozdílných vlastností, schopností a dovedností.
5. Osvojení si elementárních poznatků o sobě, rodině, činnostech, společnosti v okolí dítěte.

Očekávané výstupy (kompetence):

1. Postupně si osvojovat návyky vhodného chování ve vztazích děti-děti, děti-zaměstnanci MŠ, děti a ostatní dospělí včetně rodičů (např. zdvořilostní návyky, společenské návyky, respektovat sebe i druhé, apod.).
2. Pozvolna se orientovat v novém prostředí v základních vztazích, situacích i prostorách MŠ (např. učitelky, kuchařka, uklízečka x šatna, třída, hygienické zařízení...) s postupným rozšiřováním na další osoby, vztahy, prostory a okolí MŠ.
3. Průběžně se seznamovat a znát ty zaměstnance MŠ, kteří se o ně starají – dítě si k nim buduje důvěru a pozitivní vztah.
4. Pozorovat, vnímat, zapojovat se a tím se otevírat novým zážitkům a prožitkům.
5. Překonávat počáteční nedůvěru, ostych, snažit se o samostatnost, sblížení, začíná důvěřovat, společně se těšit, radovat se, konat.

Obsah vzdělávací nabídky:

- Pohybové aktivity a chvilky v MŠ i venku.

- Vycházky do přírody, hrajeme si mezi stromy (v lese).
- Delší vycházka k rybníku – pozorování výlovu
- Odpolední výlet do Jihlavy – pozorování práce a techniky záchranných složek
- Jednoduché i složitější prostorové stavby v MŠ, při pobytu venku, práce s přírodním materiálem, manipulace s didaktickým materiálem.
- Prohlížení obrázkových knih, časopisů, fotografií, encyklopedií, komunikační chvilky, četba, recitace poezie, využití četby na pokračování, dramatizace, estetická stránka věci.
- Hra s barvou, seznámení s barvami, experimenty s barvami a barevností.
- Hra s různorodým materiálem, jeho tvarem, hmotností, velikostí, povrchem – zapojení smyslů.
- Seznamování s lepidlem, s postupem práce s ním, s technikou lepení, s bezpečností.
- Seznámení s modelovací hmotou, vysvětlení postupu zpracování a tvarování, vysvětlení hygienických a bezpečnostních zásad při jejím používání.
- Co dokáže papír – z čeho se vyrábí, seznámení s jeho vlastnostmi – rozvoj smyslového vnímání – sluch, hmat, zrak, čich...
- Sebeobslužné a hygienické, zdvořilostní a společenské činnosti – sledování návyků přenesených z domácího prostředí, využití pro potřeby dětí v MŠ.
- Manipulace s hračkami, s předměty, s knihami, ukládání hraček, předmětů, osobních věcí.
- Informace o životě v MŠ, seznamování s mateřskou školou, orientace v MŠ, v budově OÚ Pavlov, v okolí MŠ.
- Exkurze po MŠ – kuchyň, šatna, hygienické zařízení, upevňování zdvořilostních návyků – pozdrav, ...
- Hudební činnosti.
- Stanovení pravidel soužití.

Časové vymezení: 1 měsíc

Záměry podle jednotlivých oblastí:

Dítě a jeho tělo:

- Při chůzi dodržovat vázaný útvar. Připomenout pravidla chůze po chodníku, po vozovce.
- Rozvíjet schopnost vyhábat si při chůzi, při běhu, při skákání, lezení ap.
- Chápat důležitost dodržování osobní hygieny a hygieny vůbec.

- Poznat názvy některých částí těla.
- Rozvíjet rychlé reakce na domluvený signál.
- Procvičovat udržení rovnováhy a vyrovnávání těžiště.
- Využíváním rukou a dalších částí těla jako rytmického doprovodu objevovat radost ze hry na tělo.
- Spolupodílet se na přípravě a ochutnávce zeleninového salátu.
- Pěstovat smysl pro pořádek a čistotu.
- Postupně odstraňovat obavy při zdolávání přírodních překážek.
- Neustálým příkladem, otázkami, hádankami atd. vytvářet schopnost odhadnout nebezpečí a také se mu vyhýbat.

Dítě a jeho psychika:

- Přijmout prostředí mateřské školy za své. Odstranit, překonat ostych.
- Rozhodovat se dle vlastní volby, záměrně nepoškozovat kamarády.
- Snažit se o udržení pozornosti při poslechu pohádky, příběhu.
- Postupně se seznámit se všemi, kteří ve školce jsou (děti, dospělí).
- Při zařazení relaxačních chvil a technik se vědomě uvolnit.
- Vědomě a cíleně si všímat, vnímat a orientovat se v blízkém okolí mateřské školy.
- Podchytit kladný vztah k místu, kde dítě žije.
- Umět se odloučit od rodičů.

Dítě a ten druhý:

- Obeznámit a následně používat jména kamarádů v mateřské škole.
- Rozhovorem, ukázkou, pantomimou o dodržování dohodnutých pravidel podporovat touhu vážit si sebe i kamaráda.
- Navazovat kontakty s druhými dětmi s dospělými.
- Úměrně věku hodnotit situace co je dobře X špatně, jak se kdo choval, jak se zachovat měl a proč. Jak takové chování ovlivňuje smýšlení druhých.
- Vést k vzájemné ohleduplnosti k mladším dětem.

Dítě a společnost:

- Vnímat skutečnost a zachytit ji vyjádřením svých představ libovolnou pracovní, výtvarnou, pohybovou a jinou technikou.
- Aktivně využívat stávající slovní zásoby, používat taková slova, kterým rozumí.
- Vnímat, rozlišovat, vyjádřit, popsat společnost, zapojovat smysly.
- Postřehnout změny v mateřské škole (např. nové hračky, knihy, prostředí, děti), nebát se o nich bez ostzchu hovořit, upozornit na ně.

Dítě a svět:

- Postupně ovládat své chování tak, aby nepoškozoval sebe, druhé, přírodu, prostředí.
- Vyhodnocovat chování své i druhých, vyhledávat spíše klady, pozitiva.
- Vést děti k samostatnosti, podněcovat zvědavost při zkoumání a sledování života v obci v souvislosti se změnami počasí.

Integrovaný blok č.2

PO PĚŠINĚ KOLEM STROMU

Stručná charakteristika: patříme k sobě, známe svá jména. Víme již, co komu jde lépe, co komu jde hůře. Společně postupně vykračujeme po pěšině kolem stromu babím létem. Cestou se radujeme z písniček, pohádek, básniček, smyslových a pohybových her, které souvisí s podzimem. Ten nepředkládá krásy a dary podzimní přírody. Každý si může najít svůj strom v okolí školky a tím získat vztah k milým místům. Každý někam patří, dohromady nás něco spojuje a my se prostřednictvím jednoduchých rituálů přiblížíme přírodě i jeden druhému. Ve třídě i venku využijeme dostupných příležitostí ke hrám s pravidly, k tvořivosti, ke cvičení vytrvalosti, obratnosti, ke zkoumání, k experimentování. Budeme nacházet nové možnosti, jak nahlížet na svět kolem nás, jak vhodně využívat našich smyslů. Zjistíme toho mnoho o stromu, o lese, o prostředí, ve kterém žijeme. A hlavně si řekneme, proč je potřebujeme k životu a co pro ně můžeme udělat dobrého.

Tematický celek: **Vykračuji po zahradě**

Co nám dává pole

Půjdu do lesa

Vcházím do města

Poznávám vesnici

Počasí a strom, živá a neživá příroda

Záměrem tohoto integrovaného bloku je:

1. Postupně zapojit všechny děti do her a činností, zlepšovat jejich fyzickou a psychickou zdatnost zvyšováním nároků.
2. Rozvíjet vyjadřovací schopnosti obohacováním o nová slova. Přirozeně a bez zábran komunikovat s druhými, snažit se o dohodu v konfliktní situaci.
3. Využít nabízenou příležitost k vyjádření vlastního postoje a názoru.
4. Uvědomovat si rozdíly mezi činnostmi volnou a cílenou se záměrem tvoření hodnot materiálních, kulturních apod.
5. Osvojovat si pocit sounáležitosti s ostatním světem, emoce vyjadřovat nejrůznějšími

formami – komunikací, pracovními počiny, osobnostně – vztahovými procesy atp.

6. Přiměřenou formou upevňovat pěkný vztah k rodičům, vážit si jich, mít k nim úctu,..
7. Učit chápat a respektovat pravidla, umět zodpovědět jejich význam a účel.
8. Se zapojením smyslů poznat plody – ovoce, zeleninu, plody lesa, luk a strání.

Předpokladem k naplnění tohoto záměru je:

1. Vnímat všemi smysly.
2. Zachytit to, čím jsou obklopeny a jak své představy o zachyceném umí vyjádřit (komunikace, kresba, malba, zpěv,..).
3. Rozlišovat co zdraví prospívá a co mu škodí.
4. Vnímat, že svět má svůj řád a prostředí, ve kterém žijí, že je prostředí rozmanité, pozoruhodné, nekonečně pestré a různorodé (svět přírody i lidí).
5. Sledovat, pochopit jednoduché poznatky o světě, o přírodě a jejich proměnách.

Očekávané výstupy (kompetence):

- Vnímat, chápat, poznávat a reagovat na nejrůznější děje, situace, zvěř, ptáky, hmyz, vodní živočichy v přirozeném prostředí.
- Osvojit si a uplatnit získané elementární poznatky o rodině, činnostech člověka, o společnosti (ve hře, v činnosti i ve svém osobním životě).
- Pojmenovat většinu toho, co jej obklopuje.
- Pozorovat, zkoumat, objevovat, všímat si souvislostí, experimentovat – snaží se o tom hovořit jednoduchými i rozvitými větami.
- Zpřesňovat a kultivovat své smyslové vnímání, plynule přecházet od konkrétně názorného myšlení ke slovně logickému.
- Ovládat své mravní, estetické, sociálně – kulturní vnímání, cítění a prožívání.
- Dětským způsobem projevoval citlivost a ohleduplnost ke druhým, rozpoznávat nevhodné chování.
- Při společných činnostech se snaží domlouvat, snaží se o spolupráci, snaží se o sebeprosazování, ale i o podřízení se.
- Poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.
- Využívat svých dosavadních zkušeností, zvyklostí, návyků, představivosti a fantazie.
- Poznávat a označit plody podzimu, objasnit jejich význam.

Obsah vzdělávací nabídky:

- Pozorování, rozhovor, vyprávění.
- Prostorové vytváření a stavby.
- Poslech čteného (pohádka, příběh, poezie), vyprávěného – dramatizace.
- Poslech hudebního díla – pohybové ztvárnění, pohybová improvizace.
- Vycházky, výlety dle vybraného tematického celku.
- Hra s barvou, nové výtvarné techniky.
- Pozorování změny počasí – pokusy.
- Práce s knihou (encyklopedie, atlasy, časopisy).
- Tvoření z netradičních materiálů – koláže.
- Prožitkové učení - sběr drobných plodů (např. kaštiny), jejich použití a zužitkování (Kaštanový král).
- Hry se slovy, sluchové hry.
- Labyrinty, pracovní listy.
- Využití didaktických materiálů a her ke konkrétním operacím.
- Pohybové a hudební aktivity.
- Sebeobslužné činnosti.
- Divadelní představení.
- Stříhání barevného papíru.
- Jablíčkový den.
- Uspávání přírody – delší vycházky do přírody.
- Nabídka večerního spaní.
- Odpolední výlet na sádky – chytání ryb

Časové vymezení: 1 - 2. měsíce

Záměry a cíle podle jednotlivých oblastí

Dítě a jeho tělo:

- Chodit v útvaru a pravidelném tempu.
- Cvičit chůzi po vyvýšené rovině.
- Upevnit návyk pravidelného dýchání.
- Dodržovat pitný režim.
- Sledovat výslovnost – naučené hlásky správně používat.
- Procvičit rychlý běh z dané mety na smluvený signál.
- Naučit k čemu se používají věci osobní potřeby (kapesník, příbor,..), samostatně a

automaticky je používat.

- Nejíst neznámé plody.
- Získávat povědomí o zdravém způsobu života.
- Umět poznat a pojmenovat části těla a znát jejich význam a účel.

Dítě a jeho psychika:

- Udržet pozornost při činnosti, při hře.
- Objevit motorické a výrazové schopnosti těla.
- Využívat materiály nejrozmanitější kvality k vyjádření svých představ, fantazií, snů.
- Poznat melodie, nápěvky známých a populárních písní.
- Určit polohu předmětů.
- Sledovat proměny přírody a prostředí, využít pro praktický život – oblékání, výživa,...
- Rozeznávat zvuky přírodní a umělé, zvuky, které by do prostředí vůbec zasahovat neměly.
- Vyhledávat tvary v přírodě, umět je v mysli přenést do prostředí MŠ (obrázky, stavebnice,..) a pojmenovat je.
- Hodnotit dopady svého chování.

Dítě a ten druhý:

- Přijímat do hry ostatní děti.
- Respektovat ostatní, naslouchat názorům druhých.
- Aktivně pomáhat druhým (viz. sebeobsluha apod.).
- Zajímat se o pocity své i druhých dětí, kamarádů, rodičů, učitelek, dospělých.
- Porozumět moudrosti pohádek, rozeznávat dobro a zlo, pochybení, odpuštění, náprava,..

Dítě a společnost:

- Umět spolupracovat ve skupině na praktických činnostech – rozdělení rolí.
- Umět manipulovat a vhodně využívat nejrůznější předměty, kterými je dítě obklopeno.
- Umět se přiznat k nežádoucímu chování, jednání, smýšlení – podporovat pravdomluvnost.
- Seznamovat s tradicemi, rozumět jim.
- Poznat a ocenit práci dospělých.

Dítě a svět:

- Osvojit si základní poznatky o přírodě, o společnosti, o společenském, sociálním , demografickém a globálním prostředí.
- Aktivně vyhledávat a rozpoznávat prvky živé a neživé přírody, chápat význam pro člověka.
- Pozorovat přítomné děje a situace, kdy dochází zhoršování (zlepšování) životního prostředí.

Integrovaný blok č. 3

KOUZELNÝ STROM

Stručná charakteristika: Máme se rádi, společně si hrajeme a baví nás to. Každý dokáže něco jiného, nejsme všichni stejní. Budeme zkoumat svoje tělo, co mají čerti a čertice navíc, jak se tělo hýbe a co cítí. A taky zjistíme, že je nám dobře, když máme kamaráda a vzájemně si pomůžeme, když se nám zrovna nedaří. Kontaktními hrami prohloubíme skupinovou a individuální citlivost a vzájemnou důvěru mezi dětmi. Zkusíme spolupracovat ve dvojicích, společně tvořit, hrát hry a řešit úkoly. Objevujeme hodnoty přátelství a také to, že každý z nás je jedinečný a pro ostatní nepostradatelný.

Také zjišťujeme, že se něco děje v přírodě. Mění se počasí, venku to vypadá zcela jinak a my se i jinak oblékáme. Kouzelnou pohádkou si srovnáme zákonitosti a řád skutečného světa a porovnáme rozdíly mezi fantazií a skutečností. Je moc fajn si občas vymýšlet, smát se tomu a dělat neobvyklé věci.

Poznáváme, co je dobré a správné, co je zlo a špatnost. Hledáme dobro a zlo v pohádkách, v tradičních vánočních příbězích. Hledáme čerta i anděla v sobě, protože každý máme dobré i ty horší vlastnosti. Víme, že naše třída a pospolitost je místo pro bezpečí, že se nemusíme bát. A pokud si užijeme pohádkového strachování, tak ho pak můžeme zničit například zmačkáním do papírové koule a užít si s ní koulování v MŠ.

Tematický celek: **Na čerty a čertice, těšíme se nejvíce**

Vánoce v lese

Jak stromek cestoval aneb než zvonek zazvoní

Vánoce v MŠ

Záměrem tohoto integrovaného bloku je:

1. Prostřednictvím situací a plánovaných činností umožnit prožívat očekávané.
2. vést dítě k přiměřeným úsudkům a podporovat ho ve vyjadřování vlastních přání, pocitů a prožitků.
3. Provádět dítě aktuálními situacemi tak, aby mělo možnost samostatně projevit citlivost a empatii k druhým.

4. Podporovat chápání vzájemných prosociálních vazeb nejen mezi dětmi samotnými, ale i ve vztahu k nejbližším osobám (příbuzní, učitelky, personál MŠ, kamarádi,..) v souvislosti s příjemným pocitem udělat radost.
5. Postupně odbourávat strach – koho, čeho, jak a proč se bojíme. Koho bychom se opravdu měli bát. Kdo je to cizí, zlý člověk? Co dělat v situaci, pokud ho potkáme?
6. Zjistit, jaké to je, když se společně těšíme (Barborka, Mikuláš, Vánoce).
7. Vytvořit podmínky a prostředí k tomu, aby děti pocítily rozdíl v tom, když mají být obdarovány a když dárek vyrábí a dávají druhým. Jaká je hodnota dárku, který je dáván ze srdce pro naše nejbližší, hendikepované apod.?
8. Šetrně zacházet s novými hračkami, které děti najdou pod stromečkem v MŠ.
9. Přispět k rozvoji duchovních hodnot, podporovat zájem o uchování kulturních tradic a historických pramenů, případně lidového vyprávění.
10. České národní tradice – sv. Martin, Advent, sv. Barborka, sv. Mikuláš, Vánoce. Tradice jiných národů.
11. Naučit se rozlišovat základní druhy jehličnatých stromů.

Předpokladem k naplnění tohoto záměru je:

1. Mají vytvořeno povědomí o tom, co je to pohádka, příběh,... co je skutečné a co je fantazie.
2. Mají svá přání a umí je vyjádřit.
3. Umí sdělit pocity, prožitky, nálady. Vyjadřují je nejen prostředky řečovými, ale i výtvarnými, dramatickými, pohybovými, hudebními.
4. Dodržují dohodnutá pravidla, chápou je a proto se jim přizpůsobují.
5. Využívají svých dosavadních zkušeností, zvyků a návyků, aktivně si všímají, co se kolem děje a proto mohou pokládat otázky a hledat na ně odpovědi.
6. Postupně se rozvíjí vnímání a užívání smyslů

Očekávané výstupy (kompetence):

- Projevuje touhu ovládat svoji řeč, zpravidla samostatně vyjadřovat svoje myšlenky, sdělení, pocity, přání, otázky a odpovědi.
- Rozumí slyšenému, snaží se o (smysluplný) dialog, umí slovně reagovat na podnět.
- Při setkání s neznámými lidmi a v neznámých situacích se snaží chovat obezřetně. Projevuje snahu odmítnout nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná.
- Dbá na své osobní zdraví a bezpečí, také na zdraví a bezpečí druhých. Využívá dosavadních

zkušeností, návyků a zvyklostí.

- V duchu tradic a podle dětského zpracování Bible ví, jak to bylo s Ježíškem, když se narodil.
- Umí prožívat chvíle napětí, očekávání a umí to vyjádřit.
- Ví, že příroda v zimě odpočívá a zbytečně ji neničí.
- Dokáže pomáhat zvířím v lese (např. společně s rodiči dokrmují, nekřičí při návštěvě lesa,..).
- Rozlišuje pomocí všech smyslů – zvuky, tóny, tvary, vůně chutě, povrch, teplotu, hmotnost, velikost,..
- Zapamatuje si krátké texty.
- Umí sladit pohyb s rytmem.
- Vnímá kulturní podněty, pozorně poslouchá, sleduje, hodnotí – co se mu líbí x nelíbí, co ho baví x nebaví a proč,..
- Dokáže přiměřeným způsobem poznat a respektovat právo druhého, dokáže obhájit právo své.

Obsah vzdělávací nabídky:

- Vyprávění, četba starých příběhů, poezie – sváteční, intimní chvílky.
- Divadelní představení se zimním, vánočním motivem.
- Barborčino nadělování.
- Čertovské dovádění.
- Tvořivé odpoledne s maminkami, zdobení jablka a pomeranče, pásmo koled, básní a pohybového ztvárnění zimních a vánočních písní, říkadel.
- Jazykové chvílky.
- Kontaktní hry v kruhu – např. Tichá pošta.
- Poslech, nácvik a zpěv vánočních koled s hrou na dětské hudební nástroje.
- Papírové koulování v MŠ.
- Malba zážitku – Barborka, Mikuláš, odpolední tvoření s maminkami.
- Hledání příjemného, emocionálního zážitku ve vánočních přípravách doma i v MŠ. Společné diskuze – vyprávění zážitků – otázky, odpovědi.
- Manipulace s ovocem – sušení ovoce (jablka) – návaznost na tradice.
- Sledování a pomoc při výrobě adventního věnečku.
- Příprava a vánoční výzdoba chodby, třídy. Ukázka prací dětí, učitelek, maminek v budově třídy – Den otevřených dveří.
- Příprava a pečení cukroví – konkrétní manipulace s jednotlivými ingrediencemi, s těstem,

s tvořítky.

- Dramatizace biblického příběhu se zpěvem koled.
- Stříhání stuh z textilu, zdobení větviček.
- Půjdeme si prohlédnout betlém do kostela, vánočně vyzdobenou vesnici, město.

Časové vymezení: 1 měsíc

Záměry a cíle podle jednotlivých oblastí:

Dítě a jeho tělo

- Posilovat stabilitu při chůzi po zvýšené rovině.
- Upevňovat svalovou činnost rukou, prstů spolu se zrakovou kontrolou.
- Rozlišovat vpravo, vlevo (i na vlastním těle).
- Třídít si poznatky o ovoci a zelenině a jejich významu pro zdraví člověka.
- Vyjadřovat charakter a obsah písně pohybem, výrazem těla.
- Nebát se házet lehkým předmětem na cíl (hod horním obloukem).
- Procvičovat plynulé převaly individuálně i ve dvojicích.
- Upevňovat samostatnost při sebeobsluze.

Dítě a jeho psychika

- Zdokonalovat schopnost ukázat a následně pojmenovat předměty s určitou vlastností.
- Znázornit na podložce vzájemnou polohu předmětů (nad, pod, mezi, vedle, vpravo, vlevo,...).
- Procvičit sluchové rozlišování: rozklad slov na slabiky.
- Rozvíjet souvislé vyjadřování.
- Umožnit prožívání radosti z poslechu kultivované recitace, zpěvu, nahrávky apod.
- Umět vybrat,označit a pojmenovat čtverec, obdélník, kruh a trojúhelník.
- Označit místo, které má rádo a proč. Vyjádřit vztah k tomuto místu různým způsobem, technikami.
- Sledovat změny, které se v přírodě odehrávají.

Dítě a ten druhý:

- Na konkrétních textech poznat moudro x zlobu.
- Umět se postarat nejen o sebe, ale i o druhé,
- Posilovat kladný vztah, empatii k dětem a osobám, se kterými se stýká a které něco trápí.

- Hodnotit chování své i ostatních, snažit se být objektivní.
- Přijmout pravidla, která jsou domluvená.
- Dodržovat pravidla platící v pohybových hrách.

Dítě a společnost

- Vést k pečlivosti při práci, vážit si výsledků práce druhých.
- Rozvíjet možnosti podílet se na spoluvytváření pohodového klimatu v MŠ.
- Rozvíjení schopností zapojit se do rozhovoru, ale při tom neskákat do řeči, umět vyslechnout druhého.
- Sledovat rozdíly v přeměně přírodních jevů a dějů. Označit, jaký vliv mají na společnost, člověka.
- Pozorovat výkyvy počasí, poznávat znaky zimního počasí.
- Objevovat krásu tradic.

Dítě a svět:

- Pojmenovat některé prvky z oblasti přírody živé, neživé.
- Seznámit se se základními podmínkami potřebnými pro existenci člověka.
- Upozornit na situace, kdy dochází k ničení nebo poškozování prostředí, zeměkoule.
- Posilovat vztah k místu, kde žijí, vyhledávat místa, kde bych žít nemohl nebo nechtěl.
- Všimnout si projevů druhých.

Integrovaný blok č. 4

KDO V ZIMĚ SPÍ A KDO SI HRAJE

Stručná charakteristika: Vzpomínáme na Vánoce, dokážeme vyjádřit slovy, tělem, pohybem, zvukem zážitky a emoce. Hrajeme si s novými hračkami, hledáme pro ně místo a učíme se nimi šetrně zacházet. Ježíškovi donesli dárky králové z dalekých zemí (jména) – kdo je král, co dělá, kdo by chtěl být králem a co by chtěl dělat. Podaří se nám najít začáteční písmeno svého jména, zkusíme ho napsat.

Budeme zkoumat věci, stopy u krmítek, u krmelců. Zamyslíme se nad tím, jak zacházíme s určitými věcmi a to jak děti, tak dospělí. Povíme si, jak se chovat, abychom odpadem neničili přírodu.

Pozorujeme, jak se mění počasí, jak ho využíváme k radovánkám. Či snad k úrazům a srážkám na ledu a sněhu? Co je led, mráz a sníh? Jak si s nimi můžeme hrát. Budeme malovat jako mráz na okna, poslechneme si, jak pod nohama křupe sníh, zjistíme, jak vypadá sněhová vločka venku a v místnosti. Poznáme, jak si chránit své zdraví, jak rychle a správně se dokážeme obléct a obout. Zkusíme si zahrát na rampouchy místo toho, abychom je olizovali.

Tematický celek: **Stará borovice vypráví - My tři králové jdeme k vám**

U krmítka, u krmelce

Kdo chodí kolem stromu – počasí

Jak strom pomohl sportovcům - zimní sporty

Masopustní veselí, tradice, řemesla

Záměrem tohoto integrovaného bloku je:

1. Ukázat dětem, co všechno se dá v zimě dělat, jak se radovat, čím se zabývat v případě, že nasněží a je mráz. A co dělat i v opačném případě. Jaké radovánky tohoto období můžeme využít.
2. Poučit děti, jak zabránit úrazům, nemocem a jinému nebezpečí, jak jim čelit a lépe – předcházet. Děti postupně získají zkušenost s odmetáním sněhu, sypaním chodníku,.. Děti v MŠ se dokáží rychle a správně obléci, nazout boty, nasadit rukavice a čepici.
3. Sledovat a všímat si proměn v přírodě v souvislosti se skupenstvím vody – co je to sníh, led, mráz, rampouch, námraza, jak, čím, kde a proč vznikají, jakou mají jednotlivá skupenství barvu, tvar, vůni, hmotnost, teplotu atd.
4. Pozorovat, jak se žije lidem v zimě u nás, jaké to je asi na severu polokoule, kam se schovalo sluníčko, kterou zemi (kontinent) vyhřívá.
5. Vyhledávat a pozorovat krásu zimní krajiny, třpyt slunečních paprsků na sněhu, zklidnění přírody, zvěře, ptactva.
6. Pozorovat krásu stromů: temné barvy jehličí, tvarů, kůry a větve na listnatých stromech.
7. Sledovat stopy ve sněhu, poslouchat, zda vlivem poklesu teploty sníh pod nohama křupe.
8. Pozorovat oblačnost, mraky, hledat v nich podobenství předmětů, zvířat.
9. Nové hračky využít pro skupinovou i individuální formu rozvoje mravních dovedností, vlastností a návyků – péče o hračku, pestré využití ve hře, úklid na dohodnuté místo, atp.
10. Sledovat, případně se podílet na přípravách masopustního dovádění – masopust v MŠ.

11. V souladu s tradicemi připomenout typická řemesla v naší oblasti.

Předpokladem k naplnění tohoto záměru je:

1. Snaha o vnímání všemi smysly. Vnímá a nasává atmosféru klidového období všemi smysly.
2. Sledují práci rodičů, prarodičů, učitelek, kuchařky apod.
3. Sledování, jak děti vnímají to, čím jsou obklopeny a jak své představy o zachyceném umí vyjádřit (komunikace, kresba, malba, zpěv,..).
4. Umí sdělit pocity, prožitky, nálady. Vyjadřují je nejen prostředky řečovými, ale i výtvarnými, dramatickými, pohybovými, hudebními a pomocí různých dovedností.
5. Uvědomují si rozdíly mezi teplým a chladným zimním obdobím. Jak to působí na přírodu, stromy, lidi, zvěř a domácí mazlíčky.

Očekávané výstupy (kompetence):

- Pomocí nabídnutých zajímavých činností a programů dítě dokonaleji chápe svět a jeho proměny.
- Radostně se účastní a zasahuje do dění, připravených situací a činností v MŠ.
- Dítě rádo objevuje a poznává. Proto dokáže chápat dění a jevy kolem sebe.
- Využitím stávajících zkušeností se dítě rozhoduje, jak dále zpracovat a využít nové podněty a poznatky. Směřuje k tomu, aby se samo rozhodovalo, jak aktivně zapojit své poznávací a kreativní schopnosti, jak vhodně uplatnit svoji spontánnost, volnost, touhu objevovat, jak rozvíjet své zájmy, případně nadání.
- Dítě si uvědomuje, že „vyrůstá z rodiny“, že nachází nové vztahy. A to k druhým dětem, kamarádům i k dospělým. Je zároveň součástí nově vznikajících dějů, situací apod., které se odehrávají mimo domov (v MŠ) a tedy mimo důvěrně známé prostředí.
- Dítě poznává, že svými činy, jednáním, chováním a vyslovením může prospívat i škodit (záměrně i nezáměrně).
- Poznává a označuje vhodnými slovy, příměry krásy známých míst v zimním rouše.
- Aktivně se zapojuje do činností motivovaných místními tradicemi, jazykem a kulturním dědictvím (masopustní veselí, řemesla). Nenásilnou formou tak vstřebává prvky sounáležitosti s naší kulturou.

Obsah vzdělávací nabídky:

- Jazykové chvílky, jazykové dovednosti
- Pohybové vyjádření písní – hry se šátkem, stuhou, s rekvizitou.
- Hra na obchod – sportovní tematika, měříme, vážíme, porovnáváme, srovnáváme velikosti, měříme provázky, stuhami,.. Pojmy krátký, dlouhý, nejdelší, lehký, těžší, nejtěžší, větší,

menší, nejmenší,... Vážení a měření pro rodiče – přehled.

- Hra na řemesla – poslech CD, dramatizace, vyjádření pohybu – pantomima řemeslné práce.
- Prostorové vyjádření z drátků, špejlí, provázků – řemesla a řemeslné výrobky. Uvědomění si přírodního bohatství a jeho ochrany, plýtvání, zásahy člověka do přírody, třídění odpadků.
- Třídění předmětů podle materiálu, velikosti, hmotnosti, povrchu,.. - hmatové hry poslepu.
- Vyrábíme si královskou korunu (podle motivace tří králů).
- Hledáme písmenka, píšeme své začáteční.
- Pantomima – zimní sporty.
- Vycházky ke kopci - klouzání na kluzácích, saních, stanovení a dodržování pravidel.
- Výroba barevných praporků (vytyčení trasy), procvičování jemné motoriky prstů.
- Seznámení s glóbusem – hledání zemí věčného sněhu a ledu, stavba iglú. Hledání zemí, kde slunce hřeje.
- Pozorování počasí – nové pojmy: zmrázky, námraza, lavina, obleva, sněhové jazyky, kroupy, rampouchy – experimenty se sněhem a ledem, čistota sněhu a ledu, změny skupenství, pozorování skupenství pod lupou. Pozorování padání, tání sněhu. Pokusy s vodou.
- Stříhání sněhové vločky.
- Výroba krmících směsí pro ptáky.
- Vycházky k lesu – hledání krmelců, pomoc zvěři – sypání kaštanů (viz. Kaštanový král).
- Tvoříme škrabošky, masky – masopustní karneval s hudbou a hostinou (viz.tradice – kobližky). Využíváme všech dostupných výtvarných a zpracovatelských technik.
- Představení masky pohybem, zvukem.
- Činnosti s využitím knihy např. četba z knihy Kubula a Kuba Kubikula (masopust). Volné převyprávění dětmi. Návaznost na národní tradice.
- Hra na kuchyň, na domácnost. Kouzelný koš – potraviny, pochutiny, ovoce, zelenina, pití,...
- Pohybové chvílky a činnosti, PH, napodobování pohybu zvířátek, ptáčků.
- Aktuálně: hry ve sněhu a se sněhem, stavby ze sněhu, klouzání, koulování, jízda na bobech.
- Upevňování základních časových představ v souvislosti s pravidelně se opakujícími se činnostmi.
- Rozšířit schopnost označit místo daného předmětu: nahoře, dole, uprostřed, vpředu, vzadu, napravo, nalevo,..

Časové vymezení: 1 – 2 měsíce

Záměry a cíle podle jednotlivých oblastí:

Dítě a jeho tělo:

- Dokáže zvládnout nástrahy počasí – chůze v rozmanitém prostředí (sníh, nerovnosti terénu,..).
- Získání dovednosti bezpečného sáňkování, koulování, klozání se.
- Upevňování schopnosti hry na tělo, na dětské nástroje – doprovod ke známým písním.
- Zdokonalovat pohotovou reakci na signál.
- Cvičit rovnováhu, předklon, stoj jednoož.
- Provéřit znalost rozlišování P a L strany.
- Graficky zaznamenávat pohyb.
- Provéřit schopnost a dovednost práce s netradičními materiály a nástroji.
- Upevňovat návyk péče o vlastní zdraví v souvislosti se zimním obdobím – sporty.

Dítě a psychika:

- Radovat se z výsledku vlastní práce i práce kolektivní.
- Seznamovat s pojmy lehký, těžký, více, méně,..
- Vnímat hlásku na začátku slova.
- Poznat a pojmenovat základní barvy, odstíny barev.
- Využívat při popisu jevů, dějů slovesa.
- Chápat mezilidské vztahy v literárních dílech, v hudbě, v pohybu.
- Rozhodnout o pravdivosti a nepravdivosti tvrzení.
- Poznávat vlastnosti sněhu, ledu, námrazy – nebezpečí.

Dítě a ten druhý:

- Vzájemně si pomáhat.
- Sledovat, dotazovat se starších kamarádů a následně vyhodnocovat, jaké to asi je ve školním prostředí.
- Chápat mezilidské vztahy v literárních dílech, v hudbě, v pohybu.
- Vyvíjet pozornost, zájem směrem k druhému, cítit pozornost, nabídku přátelství směřovanou od druhého k sobě.
- Zapojování se do dramatizací, pohybových improvizací apod.
- Pochopit, že nemohu mít všechny hračky, které jsou v MŠ dostupné pouze pro sebe.
- Upevňování návyku vyslechnout druhého, neskákat do řeči.

Dítě a společnost:

- Vytvářet poznatky o práci dospělých, seznamovat s některými pracovními profesemi, řemesly.
- Citlivě kombinovat přírodní (umělý)materiál, pozorovat odkud se vzal, případně kde a jak se vyrábí.
- Odmítnout společensky nežádoucí chování.
- Poslouchat a plnit pokyny k zajištění bezpečnosti.
- Uvědomovat si užitečnost, ale i nedostatky v příliš častém sledování a využívání médií.
- Využívat znalost společenských návyků, samostatně je používat.
- Pečovat o ptáky v zimě.
- Objevovat krásu tradic.

Dítě a svět:

- Seznámit se s možnostmi mimořádných situací a s chováním při jejich vzniku.
- Pojmenování a označování přírodních jevů – popis.
- Pojmenovat známá volně žijící zvířata, typické vlastnosti (u nás, i ve světě).
- Charakterizovat zimu typickými znaky.
- Seznámit s pojmem: Kdo je to protinožec, za jakých podmínek žije on.

Integrovaný blok č. 5.

MEZI STROMY SE ZVĚŘ I PTÁCI HONÍ

Stručná charakteristika: Sluníčko se na nás začíná usmívat, klademe si otázky: „Co se to kolem nás děje?“. Pozorujeme změny v přírodě, hrajeme si na zvířátka, pokoušíme se mluvit jejich řečí, zkoušíme vyjádřit vlastní emoce beze slov. Sledujeme, co dokáže navodit pocit příjemné atmosféry a jaké jsou důsledky. Zjišťujeme, jakou váhu a sílu má úsměv, dobrá nálada a také společenské návyky (pozdravení, dát přednost při chůzi,..). Vnímáme příchod jara i vůně vůkol nás je jiná – svěží. Zjistíme, co potřebuje příroda (stromy, keře, rostliny, ptáci, zvěř, hmyz k životu, jak a kdo si staví vlastní „domečky“ a proč. Pomůžeme jaru vyhnat zimu a po vzoru našich předků vyrobíme a vyneseme Morenu. Na jaře ožíváme všichni, a tak se radujeme a veselíme třeba u svátku Velikonoc nebo o Filipojakubské noci.

Tematický celek: **Kdo žije na stromě, kdo pod ním a kdo vedle stromu**

Stopy a zvuky zvířat

Jaro dělá pokusy

Namlouvání, mláďata

Hody, hody doprovody

Jak to bylo - pohádka? (březen- Měsíc knihy)

Proč hořel strom? (duben – Měsíc bezpečnosti)

Hej, je čarodějnic rej!

Záměrem tohoto integrovaného bloku je:

1. Posilovat radost z nově objevovaných věcí, probouzet zvědavost, zájem, podněcovat touhu po nových zážitcích.
2. Získávat schopnost vědomě řídit své chování a ovlivňovat tak vzniklé situace.
3. Rozvíjet schopnost zdravého sebeprosazování, ale i schopnost porozumět druhému a přizpůsobit se, ustoupit.
4. Umět vyjádřit své myšlenky, dát najevo souhlas – nesouhlas.
5. Osvojovat si elementární poznatky o rozmanitosti přírody, vývoji, životě, o přírodních jevech.
6. Upevňovat vztah k přírodě živé a neživé, vzbudit pocit zodpovědnosti za její uchování.
7. Nabízet dětem nové poznatky, estetické zážitky, obohatit a rozšířit dětskou slovní zásobu o nová slova a výrazy.
8. Cvičit pozornost, představivost, tvůrčí myšlení, podněcovat vznik nápadů a také jejich realizaci.
9. Pozorovat vodní svět a pochopit, jak je voda důležitá pro nás i pro naše prostředí a zvláště lesy.

Předpokladem k naplnění tohoto záměru je:

1. Dítě se umí soustředit na činnost, kontrolovat ji a snaží se dokončit, co započalo.
2. Je rozvinuta schopnost dětí žít v souladu se základními hodnotami ve společenství ostatních

dětí.

3. Uvědomují si a dokáží přiměřeně svému věku odhadnout, co je pro ně nebezpečné.
4. Umí dodržovat pravidla, jednat spravedlivě a férově.
5. Umí zachytit a vyjádřit své prožitky neslovně i slovně.

Očekávané výstupy (kompetence):

- Nabytí pozitivního vztahu k přírodě.
- V rámci svých možností se dítě snaží přispět k péči o životní prostředí. Chápe, co rostliny, stromy, keře, zvěř, ptáci atd. potřebují k životu, k růstu.
- Ví, že knížka je zdrojem informací, poučení a relaxace. Umí s ní zacházet, váží si práce lidí, kteří s tímto materiálem přijdou do styku.
- Umí označit pravidla chování ve vztahu k druhým, zvířatům a jejich mláďatům, k přírodě, prostředí a kultuře.
- Vytvořilo si základní povědomí o mezilidských morálních hodnotách, spolupracuje s dalšími zainteresovanými na rozvoji v oblasti úcty k životu ve všech jeho formách.
- Ví, kdo jsou lidé ze záchranných složek státu, jaké mají zaměstnání, jaký význam má jejich práce.
- Ví, že domácí zvířata, které doma máme, pravidelně krmíme, že jim dáváme péči a lásku. Chápe význam zvířátek pro citový život člověka (i obživu).
- Správně reaguje na nebezpečí při setkání s cizím člověkem, zvířetem.
- Postupně získává vztah k domovu, k bydlišti, k regionu.
- Poznává, že rodina znamená bezpečí, jistotu, že dokáže ochránit osobní soukromí.
- Umí se radovat ze svátečních událostí.

Obsah vzdělávací nabídky:

- Divadelní představení.
- Prohlídka místní knihovny, zbrojnice.
- Prohlídka ZŠ.
- Jazykové chvílky a smyslové hry.
- Grafomotorická cvičení s pracovními listy.
- Pohybové chvílky, pohybové vyjádření písní, říkadel, cvičení dle CD nahrávek.
- Přirozená cvičení venku.
- Činnosti s využitím knih a časopisů, atlasů s přírodními tématy.

- Výtvarné a pracovní činnosti, tvůrčí aktivity z přírodních materiálů.
- Hudební činnosti – zpěv, poslech, rytmizace.
- Lidová říkadla – tradice Moreny.
- Výlety a vycházky za poznáním obce, bydliště, regionu.
- Pozorování dalekohledem – objevy, pokusy.
- Práce s netradičním materiálem – pletení hnízda.

Časové vymezení: 2 měsíce

Záměry podle jednotlivých oblastí:

Dítě a jeho tělo:

- Procvičovat svalové skupiny dle říkadel, dbát na správné dýchání.
- Umět střídat chůzi a běh na domluvené signály.
- Zvládat skoky snožmo.
- Správnou technikou zvládnout kotoul vpřed.
- Využívat dechová a artikulační cvičení k procvičování mluvidel.
- Naučit se být obezřetný při setkání s neznámými zvířaty.
- Dbát o bezpečnost při používání složitějších pracovních technik, vyslechnout pokyny uč.
- Nebát se přeskakovat, překračovat překážky.
- Poznávat zvuky v přírodě, v MŠ, poznávat zvuky, které vydávají hudební nástroje.

Dítě a psychika:

- Určit polohu předmětu – za, před, uprostřed,..
- uspořádat skupinu podle pravidla – děj, čas, velikost,..
- Umět porovnávat předměty dle velikosti, hmotnosti, tvaru, barvy,..
- Naučit se zacházet s loutkou a rozehrát jednoduché etudy.
- Rozvíjet souvislé vyjadřování.
- Sledovat, označit změny v přírodě.
- Různými technikami, s využitím rozmanitého materiálu zaznamenat měnící se přírodní podmínky.
- Rozvíjet slovní zásobu o nová slova, využívání přídavných jmen, skladba slov do jednoduchých vět i souvětí.

- Vytvářet povědomí o časových představách v souvislosti s činnostmi.
- Procvičování paměti, vyprávět děj podle předem shlednutých obrázků.

Dítě a ten druhý:

- Vedení dětí k dodržování pravidel při hře, při činnosti v MŠ, při pobytu venku.
- Umět se omluvit, odpustit.
- Vytvářet vhodné pracovní dovednosti při práci, umět poradit, pomoci druhému.
- Všítat si, jakou náladu má kamarád a jaké reakce vyvolává.
- Uplatnit se ve skupině, vzít na sebe hlavní roli a být za ni druhým zodpovědný – unést případnou kritiku kamarádů.
- Pěstovat dialog - otázka – odpověď.

Dítě a společnost:

- Zpívat v rozsahu 7 tónů.
- Umět rozvrhnout a nastítnit děj pozorovaného v ploše.
- Seznamovat se s elementárními dovednostmi při práci, práce na zahradě, v koutku živé přírody.
- Nezneužívat pomoci a ochoty druhých.
- Mít základní znalosti o živé a neživé přírodě v souvislosti s jarním obdobím.
- Pozorovat chování dospělých, vyvozovat kladné x záporné reakce na pozorované chování.
- Soustředěně objevovat, zkoumat, experimentovat. Všítat si souvislostí.
- Objevovat krásu tradic.

Dítě a svět:

- Pozorovat změny v přírodě u nás, označit hlavní znaky jarního období.
- Zajímat se o prostředí v jiných (exotických, severních) zemích.
- Využívat znalosti o přírodě, počasí, prostředí,.. k osobnímu růstu a k sebezdokonalování.
- Soustředěně poslouchat těžší text pohádek cizích autorů – bři. Grimmové, Antonio de Saint Exupéry a další.

Integrovaný blok č. 6

CHVÁLÍM TĚ, ZEMĚ MÁ

Stručná charakteristika: Naše Země má také svátek, a proto ji pořádně a důkladně prozkoumáme. Nejen proto, že mají svátek maminky a později děti, které Zemi obývají, nejen proto, že v naší zemi je překrásné město – hlavní město naší republiky – Praha. Víme, že naše Země je obrovská koule, putující ve vesmíru a hlavně – zrodil se na ní život. Popovídáme si o vodě, o vzduchu a proč mohl na naší Zemi život vzniknout. Země je domovem pro mnoho lidí – různých ras, náboženství, kultury atd., mnoho zvířat, které jsou na pokraji vyhubení. Budeme si povídat a ukazovat, jak se o ni starat, jak ji chránit. Umíme se dívat kolem sebe? Umíme hledat krásu ve starých věcech – kdo tu žil před námi, co uměl on? Jak se žije u nás a v cizích zemích? Kdo pojedje na prázdniny a kam? Poznáme spoustu nových věcí – i dopravní prostředek, ale umíme se v něm chovat? Víte, co bychom dělali, kdybychom se na cestách ztratili? Známe pravidla bezpečnosti?

Také se budeme loučit se školkou, například slavnostními rituály. Zavzpomínáme dle fotografií, co jsme společně prožili, řekneme si, co již dokážeme.

Tematický celek: **U nás doma – maminka**

Na co se rozpomněl šerík – květnové události, hl. město Praha

Kouzelný rok, kouzelný strom - O jabloňce (Petiška, Zmatlíková)

Za rozkvetlým kaštanem aneb výlet do neznáma

Kam se schoval Rákosníček – vodní svět

Sportování pro zasmání, karneval

Záměrem tohoto integrovaného bloku je:

1. Vnímat změny v souvislosti se změnou počasí.
2. Zapojením smyslů získávat poznatky o živé přírodě, jaký vliv má na strom roční období.
3. Upevnit kladný vztah k rodičům, mamince, vážit si její práce, vážit si jí jako osoby, ke které chováme důvěru.
4. Rozšíření povědomí o květnových událostech 1945 – hl.město Praha.
5. Seznámit s cestováním ve vlaku, kulturou cestování, nástupem – výstupem do vagónu, s bezpečností.
6. Naučit rozlišovat různé druhy vodních rostlin, stromů, posoudit, zda jsou či nejsou vodní rostliny a stromy důležití pro ekosystém.

7. Rozpoznat, jak pracují důležité svaly v těle při sportování a sebeobslužných činnostech, učit se vnímat a poznávat své tělo. Pěstovat zdravé životní návyky.

8.

Předpokladem k naplnění tohoto záměru je:

1. Vnímají citové podněty, jsou otevřeni k vůči okolí.
2. Přizpůsobují se novým podmínkám, respektují je.
3. Plně využívají dostupných činností v MŠ k tomu, aby si vytvořili prostor pro samostatné řešení sporů a konfliktů.
4. Podílí se na skupinové práci, stejně tak se dokáže zaměstnat i individuální činností.
5. Umí se zapojit do hry, činnosti, přebírá zodpovědnost.
6. Chápe význam vzájemné spolupráce.

Očekávané výstupy (kompetence):

- Dokonaleji chápe svět a jeho proměny.
- Radostně se účastní a zasahuje do připravovaných činností, akcí.
- Využitím stávajících zkušeností dítě přemýšlí a rozhoduje se, jak dále zpracovat a využít poznatky, vědomosti, návyky. Jak a při jaké příležitosti zapojit své poznávací a kreativní schopnosti, jak vhodně uplatnit případné nadání, jak rozvíjet své zájmy.
- Dítě označuje vhodnými slovy krásy známých míst, umí je vypoodobnit i pantomimou, zpěvem, pobrukováním melodie, pohybově, výtvarně atd.
- Chápe klíčový význam maminky v rodině, cítí, že rodina a zdraví je nejdůležitější.
- Ví, že násilné řešení problému (v nejrůznějších situacích, v minulosti i nyní) nevede ke kýženému cíli.
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí, také na zdraví a bezpečí jiných. Využívá svých dosud získaných zkušeností a vytvořených návyků.

Obsah vzdělávací nabídky:

- Využívání různých výtvarných a pracovních činností, technik, dovedností k tvorbě kostýmů.
- Vyjadřujeme sport pohybem, zapojíme fantazii, oceníme humor. Pohybová improvizace.
- Práce s imaginárním předmětem – „ve vesmíru“.
- Karnevalově zdobíme prostředí chodby, třídy, šatny.
- Poslech CD Uhlíř- Svěrák, reakce na dirigentská gesta.

- Práce s literární textem. Básně – maminka, domov.
- Dramatické etudy zvířátek, sportovců,..
- Co by se dělo, kdyby...?? Pěstování argumentace.
- Péče o byliny – vitamíny – zdraví, zodpovědnost.
- Školkový biograf – pouštíme pohádku na CD, interaktivní tabuli - pozornost, soustředění.
- Výstava fotografií – Den matek, MDD – výstava pro děti a rodiče.
- Malba portrétu maminky.
- Vyrábíme pohoštění k oslavě MDD – ovocné špízy.
- Jedeme na výlet – pravidla bezpečného návratu.
- Hledáme spojení na internetu – kombinace autobusové dopravy s vlakem.
- Výstavka pohlednic z dovolených a výletů, cestujeme po mapách, hledáme domov.

Časové vymezení: 1 – 2 měsíce

Záměry podle jednotlivých oblastí:

Dítě a jeho tělo:

- Zdokonalovat bezpečnou chůzi a běh na 10 – 20 m.
- Zdokonalovat skok do výšky učit skákat přes gumu, švihadlo,..
- Sluchově vnímat hlásku na začátku, konci slova.
- Zvládnutí házení míče obouruč od prsou do dálky a určeným směrem.
- Zvládnutí skoků v pytli.
- Orientování se při pohybových hrách.
- Bezpečně ovládat tužku, štětec, nůžky, kladívko a jiné pracovní nástroje.
- Procvičovat výslovnost.

Dítě a psychika:

- Odhadovat pomocí zrakového signálu.
- Cvičit pojmenování časových období (ráno, ..jaro,...).
- Seznámit s hlavním městem republiky, se symboly státu.
- Uvědomovat si důležitost pospolitosti rodiny, úloha každého člena rodiny.
- Vyhledávat, experimentovat, zkoumat luční květiny, umět je poznat a pojmenovat.
- Pozorovat život hmyzu – uvědomit si nebezpečí bodnutí.

- Ověřit si, jak rozumějí slovnímu vtipu a slovní hře v říkadlech, v poezii, bajce.
- Vést k aktivnímu užívání všech druhů slov.

Dítě a ten druhý:

- Dodržovat dohodnutá pravidla, prověřovat, zda a jak je děti chápou, přizpůsobit se jim.
- Vést rozhovor, naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku.
- Rozvíjet schopnost postupně řešit problém bez pomoci druhého. Za své rozhodnutí být zodpovědný.
- Porozumět běžným projevům vyjádření emocí, nálad.
- Účastnit se přípravy a oslav Dne matek, MDD.

Dítě a společnost:

- Účastnit se příprav a oslav Dne matek, MDD.
- Ukončit započatou činnost – vážít si výsledků své činnosti.
- Všimnout si dění v bezprostředním okolí.
- Dokáže přijmout názor většiny.
- Zapojí se do činností s různým druhem zábavy.
- Seznamuje se s netradičními výtvarnými a pracovními druhy materiálů a technikami. Dokáže je využít.
- Pomáhá s úklidem v MŠ, doma apod.

Dítě a svět:

- Rozlišuje, co patří a nepatří do přírody a prostředí kolem nás.
- Umí přizpůsobit své chování a jednání ve vztahu k přírodě a prostředí tak, aby nevhodným chováním neničil přírodu a život v souladu s ní.
- Pochopit základní informace o vesmíru.